

ПРОГРАМА „АКТИВНИ ЧИТАЛИЩА“

Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма “Активни Читалища”

Програмата се реализира в изпълнение на Закона за развитие на културата, Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за читалищата, Решение № 414 по Протокол № 16 от 25.07.2024 г. на Столичния общински съвет. и в контекста на Стратегията „Културата и изкуствата – новата енергия за устойчиво развитие на София 2023 – 2033” и Стратегията „София – творчески град на киното – 2017- 2027“

Програмата разпознава читалищата като независими общностни центрове, предоставящи възможности за равен достъп до култура, творческа изява и участие на граждани от всички поколения.

Целта на програмата е да подпомогне читалищата в техните усилия в организирането и реализацията на широка палитра от читалищни дейности, както и да съдейства за повишаване активността на читалищата. Предложената програма цели да стимулира и целенасочени дейности за постигане на целите и очакваните резултати, заложи в стратегическите документи, по които Столична община работи за устойчивото развитие на града, за активно участие на гражданите в съвременния културен и обществен живот и пълноценното им взаимодействие с културното наследство, за подобряване качеството на живот на жителите и гостите на София, както и в изпълнение на заложените в Закона за народните читалища цели и дейности.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програма „Активни читалища“ е финансираща програма, насочена към подпомагане на дейността и техническото обезпечаване на народните читалища, вписани в Публичния регистър на народните читалища, които имат регистрация и развиват дейност на територията на Столична община.

Максимален размер на средствата за безвъзмездно целево финансиране на един проект – до 10 000 лева. Кандидатът не е задължен да осигурява собствен финансов принос.

Един кандидат има право да кандидатства с един проект в рамките на една сесия на програмата.

Срокът на изпълнение и отчитане на проекти по програмата е в рамките на една година.

Принципите, от които се ръководят всички органи и дейности в рамките на Програма "Активни читалища" са:

1. отчетност и отговорност;
2. публичност и прозрачност;

3. решения, базирани на анализ и данни;
4. икономичност;
5. законосъобразност;
6. недискриминация и равнопоставеност на кандидатите;
7. обективност.

II. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНО ЦЕЛЕВО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ И ДЕЙНОСТИ

Чл.1. (1) Годишната дейност на Програма „Активни читалища“ и нейният бюджет се утвърждават с решение на Столичния общински съвет.

(2) Финансирането на проектите, реализирани по Програмата е безвъзмездно целево и на конкурсен принцип.

(4) Бюджетът на Програма „Активни читалища“ може да бъде допълнен със средства от дарители.

Чл.2. (1) Право да кандидатстват за финансиране на проекти по Програма „Активни читалища“ имат народни читалища, вписани в Публичния регистър на народните читалища, които са регистрирани и развиват дейност на територията на Столична община и които нямат неизпълнени договорни задължения към Столична община и публични държавни задължения и/или задължения към Столична община.

(2) Програмата ще подкрепя проекти и инициативи като (списъкът е примерен и не е задължителен):

1. Творчески проекти за създаване, популяризиране и представяне на продукции във всички сфери на изкуствата и културата;
2. Инициативи, свързани с насърчаване на четенето като литературни срещи, презентации, четения, творчески работилници, творчески курсове, за разпространение на съдържание в дигитална среда, за насърчаване на млади автори;
3. Организиране на изложби, творчески ателиета, курсове, дискусии, и др. инициативи, свързани с насърчаване на разбирането и популяризирането на изкуството и културното наследство;
4. Културно-образователни инициативи и проекти;
5. Кино-прожекции, инициативи за подобряване на образователния аспект на киното, за провокиране на интереса към киноизкуството;

6. Инициативи, свързани със създаване на любопитство и интерес и разбиране за историята, културата, традициите, културното наследство на общността и района, с популяризирането на нематериалното културно наследство и традициите; проекти, които подпомагат съвременната интерпретация на материалното и нематериално културно наследство,
7. Инициативи за разширяване на достъпа до култура и общностно включване на хора от маргинализирани общности;
8. Партньорски инициативи с други читалища, образователни и културни организации
9. Инициативи за разширяване на достъпа и участието на хора от третата - образователни беседи, клубове по интереси, творчески занимания
10. Подобряване на материално-техническата база - проектиране, закупуване и монтаж на техника и оборудване на културни пространства (сцени, арт-кабинети, библиотечни, образователни и др. пространства) за целите на развитие и устойчивост на читалищната дейност;

(3) С приоритет ще бъдат подкрепени проекти, които:

1. имат ясен план за пълноценно и равнопоставено използване на пространствата и материално-техническата база
2. включват инициативи извън градския център или партньорства с организации извън градския център
3. насърчават включването на деца, младежи, хора от третата възраст и/или хора със специфични потребности
4. предвиждат подходяща публичност и комуникация
5. предвиждат развиване на нови партньорства

(4) Допустими разходи:

1. Разходи за подобряване на материално-техническата база (оборудване), свързани с развитието на дейностите и тяхната популяризация
2. Разходи свързани с организацията и дейностите по проекта - хонорари, маркетинг и реклама, техническо обезпечаване, костюми, реквизит и др.
3. Да са извършени след влизане в сила на решението на Столичен общински съвет до изтичане срока на действие на договора.
4. Да са обвързани с предмета на договора за безвъзмездно целево финансиране на проекта и да съответстват на одобрения бюджет за изпълнението на проекта.
5. Да са необходими и пропорционални на изпълнението на допустимите за проекта дейности. При неизпълнени дейности, разходите за тях не са допустими.

6. Да са подкрепени със съответните разходооправдателни документи (и/или други счетоводни документи) съгласно националното законодателство, както и с друга документация, доказваща получаването на стоки и услуги.
7. Да отговарят на изискванията на данъчно-осигурителното законодателство.
8. Разходите се считат за възникнали, когато стойността им е била фактурирана, платена и предметът е доставен (в случай на стоки) или изпълнен (в случай на услуги).
9. Разходите са отчетени в срок до един месец от приключването на срока за изпълнение на договора.

(5) Недопустими разходи:

1. банкови такси и други чисто финансови разходи;
2. разходи за текуща издръжка;
3. разходи, свързани с покриване на дългове;
4. лихви върху задължения, такси за обслужване на дълг и неустойки за забавено плащане;
5. претенции за загуби или потенциални бъдещи задължения;
6. валутни курсови загуби;
7. глоби, неустойки и съдебни разноски;
8. възстановим разход за данък добавена стойност;
8. ремонтни дейности;
9. финансирани от други източници разходи. Средствата по Програмата не могат да се използват за дейности с еднакво предназначение, финансирани от фондовете на Европейския съюз, от друго национално финансиране, както и други донорски програми, което се декларира от съответния кандидат, подал проектно предложение за финансиране с Декларация – Приложение № 3.
10. разходи за наградни фондове;
11. разходи за пътни и настаняване;
12. разходи за издаване на книги;
13. разходи които не са обвързани с предмета на договора за безвъзмездно целево финансиране на проекта и не съответстват на одобрения бюджет за изпълнението на проекта.

(6) Недопустимите разходи по Програмата се отнасят както за изпълнителя на проекта, така и за неговите партньори.

(7) Одобрените проекти се финансират в размера на одобреното от Столична община финансиране, като сумата се изплаща на два транша – всеки по 50 % от общата сума.

III. ПРОЦЕДУРА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 3. (1) Координаторът на Програмата (директорът на дирекция “Култура” на Столична община) организира обявяването ѝ и процеса по набиране на проектни предложения.

(2) Обявата за стартиране на Програмата се публикува на специализираната интернет страница на Дирекция „Култура“, на официалния сайт на Столична община и в други дигитални и медийни канали, в които се разпространява информация за конкурси за проектно безвъзмездно целево финансиране на Столична община.

(3) Обявата съдържа информация за съдържателния обхват на Програмата, сроковете и начина на кандидатстване.

(4) Обявата се публикува, придружена с пълния пакет документи – формуляри и декларации, посочени в чл. 5, включително:

1. Обхват на Програмата и насоки за кандидатстване, изпълнение и отчитане на проекти за съответната година;
2. Критериите за оценка и процедурата за оценяване;
3. Правила за отчитане на проектите;
4. Проект на договор.

Чл.4. (1) Срокът за подаване на проектните предложения е минимум 30 календарни дни от датата на публикуване на обявата по чл. 3.

(2) Кандидатстването се осъществява по начина указан в чл. 3, чл. 4 и чл. 5 като формулярите и декларациите се представят в оригинал с подпис (и печат) на представляващия съответното читалище, а сканираните документи, които кандидатът предоставя допълнително, следва предварително да са заверени с подпис и печат и с текст „Вярно с оригинала“.

(3) При настъпване на промени в обстоятелствата, декларирани от кандидата при подаване на проектното предложение, същият в 7-дневен срок от настъпване на промяната писмено уведомява Координаторът на Програмата.

(4) Постъпили предложения, след посочения в обявата по чл. 7 срок, не подлежат на разглеждане.

Чл. 5. Изисквани документи за кандидатстване:

1. Формуляр за кандидатстване (Приложение № 1);
2. Формуляр за бюджет на проекта (Приложение № 2);

3. Декларация за липса на двойно финансиране и липса на публични задължения (Приложение № 3);
4. Допълнителни документи, обосноваващи бюджета (технически и функционални спецификации; оферти за техническото обезпечаване и оборудване и други).

IV. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Чл. 6. (1) Със заповед на Кмета на Столична община се назначават Комисия за техническа и административна оценка за извършване на проверка за допустимост на подадените проекти и Експертна комисия за оценка на проектите, допуснати до разглеждане от Комисия за техническа и административна оценка.

(2) Комисията за техническа и административна оценка се ръководи от председател – Координаторът на Програмата и включва представители на дирекция „Култура“;

(3) Всеки член на комисията попълва таблица за административно съответствие на разглеждания от него проект (Приложение № 4).

(4) При установяване на нередовности и непълноти в някои от документите председателят на Комисията за техническа и административна оценка изпраща писмено уведомление на посочената от кандидата електронна поща за представяне на съответните документи в срок от 3 (три) дни от датата на получаване на уведомлението.

(5) При неотстраняване на нередовностите и непълнотите в указания срок, кандидатът не преминава към следващия етап на конкурсната процедура – оценка на проекта от Експертна комисия.

(6) Допуснатите и недопуснатите за участие проекти, както и причините за тяхното недопускане се посочват в протокол, изготвен от комисията по ал. 1 и утвърден от Кмета на Столична община. След утвърждаване Протоколът се регистрира в деловодната система на Столична община.

(7) В 3-дневен срок от утвърждаване на протокола, информацията от протокола по ал. 5 за одобрените и неодобрените кандидати се публикува на официалната интернет страница на Столична община.

Чл.7. (1) Експертната комисия за оценка на подадените проекти се състои от нечетен брой членове, включително и председател. В състава ѝ се включват експерти от дирекция “Култура” на Столична община и външни експерти, включително излъчен от Съюза на народните читалища представител.

(2) Лицата, които не са служители на Столична община, получават възнаграждение за участието си в Експертната комисия, съгласно одобрен доклад от зам. –кмет Направление „Култура, образование, спорт и младежки дейности“.

(3) Експертната комисия оценява проектите, допуснати до разглеждане от Комисията за техническа и административна оценка въз основа на критериите от Приложение № 9.

Чл. 8. (1) Членовете на двете комисии нямат право да разгласяват факти и обстоятелства, свързани с разглежданите проекти, за което подписват декларация за конфиденциалност по образец, съгласно Приложение № 5.

(2) Не могат да бъдат членове на Комисия за техническа и административна оценка и на Експертна комисия лица, които:

1. са съдружници, акционери, членове на управителни или контролни органи на юридически лица, подали проекти за участие в процедурата;
2. са членове на ръководни органи и/или участват в самия проект;
3. са свързани лица по смисъла на ЗДСл и имат родствени отношения по права линия или съребрена линия до IV степен с лица, подали проекти за участие в процедурата;
4. при които е налице конфликт на интереси;

(3) За наличието или липсата на обстоятелствата по ал.2 лицата подписват декларация;

(4) Член на експертната комисия, който е служител на кандидатстваща организация или е свързано лице по смисъла на § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Данъчно-процесуалния кодекс, не присъства и не дава оценка при разглеждането на проект, представен от тази организация или институт, за което подписва декларация (Приложение № 6 или Приложение № 7).

(5) При извънредни обстоятелства заседанията могат да бъдат провеждани онлайн.

(6) За редовни се смятат заседанията на двете комисии, на които присъстват най-малко две трети от членовете им.

Чл. 9. (1) Оценката на проектите се извършва, като всеки член на комисията попълва Таблица с критериите за оценка (Приложение № 8).

(2) Всеки член на комисията дава от 1 до 5 точки за всеки от посочените критерии.

(3) Средната обща оценка на всеки проект се формира от общия брой дадени точки, разделени на броя на членовете на комисията, които са оценили съответния проект. Оценката се закръгля до втория знак след десетичната запетая.

(4) Финансират се проекти, получили над 20% (двадесет на сто) от максималния брой точки за проект.

(5) Финансовите средства се разпределят по реда на класиране до изчерпване на определения бюджет за съответната сесия или с достигане на минималния изискуем брой точки.

Чл. 10. Кандидатстващите проекти се разглеждат по реда на постъпването им.

Чл. 11. (1) За работата си Експертната комисия изготвя протокол, който съдържа:

1. списък на проектите, предложени за финансиране в табличен вид, с посочени получени точки и определена сума за финансиране;

2. списък на проектите в табличен вид, за които не се предлага финансиране, с посочени получени точки.

(2) Протоколът по ал. 1 се подписва от всички присъствали членове на Експертната комисия и се регистрира в деловодната система на Столична община. В 3-дневен срок от утвърждаване на протокола, информацията от него за одобрените и неодобрените за финансиране кандидати се публикува на официалната интернет страница на Столична община.

(3) В 3-дневен срок от утвърждаване на протокола, информацията от него за одобрените и неодобрените за финансиране кандидати се публикува на официалната интернет страница на Столична община.

Чл. 12. Координаторът на Програмата изготвя проект на доклад и проект на решение до Столичен общински съвет с окончателния списък на одобрените за финансиране проекти.

V. СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНО ЦЕЛЕВО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТ. МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ

Чл.13. (1) Договорите за безвъзмездно целево финансиране на одобрените проекти се сключват от кмета на Столична община. Одобреното проектно предложение и бюджетът му са неразделна част от договора.

(2) Отпуснатото финансиране на проекти се изплаща на Изпълнителя в два транша: първи транш в размер на петдесет процента - след подписване на договора, и втори транш в размер на петдесет процента – след приемане на отчета за изпълнението на проекта.

(3) При отчитане на отпуснатата сума за финансиране от страна на Столична община се допуска до петнадесет процента прехвърляне на средства по одобрените пера в бюджета на проекта, който е неразделна част от договора между бенефициента и Столична община.

(4) При констатиране на неспазване на финансовите изисквания на Програмата, Столична община прекратява финансирането на проекта и изплатената сума подлежи на възстановяване от бенефициента.

(5) При невъзможност от осъществяване на проекта през календарната година, бенефициентът има право писмено да изиска чрез координатора на Програмата удължаване на срока на договора през следващата година. Искането следва да бъде аргументирано описание на обективните затруднения и обстоятелства, поради които не може да бъде изпълнен проекта и да съдържа план за реализация през следващата година. Срокът за подаване на писмено искане е до 15 ноември.

(6) Постъпилите искания се разглеждат от Координатора на Програмата за одобрение.

Чл.14. Организацията-изпълнител се задължава да спази следните условия:

1. Да осъществи цялостното изпълнение на проекта, съгласно одобрения проект и бюджет;

2. Да предоставя исканата му информация в хода на изпълнение и да осигурява достъп за проверки от страна на Координатора или упълномощени от него лица;
3. Да осигурява достъп и съдействие за мониторинг на изпълнението на проекта, в т.ч. и достъп до документацията по проекта;
4. Да прилага изискванията за публичност и популяризация на проектите;
5. Да подготвя и представя съдържателен и финансов отчет;
6. Да съдейства при извършването на проучвания за резултатите от изпълнението на проекта;
8. Да участва в публично представяне на проектите, финансирани по Програмата.

Чл. 15. (1) Изпълнението на финансираните проекти и законосъобразността на разходване на отпуснатите средства подлежи на наблюдение и контрол от Координатора на Програмата.

(2) Координаторът текущо организира събирането на информация за изпълнението на проектите и осъществяването на проверки на място на изпълнението, съгласно договора и неговите приложения.

(3) Организацията-изпълнител представя съдържателен и финансов отчет за изпълнението на проекта. Съдържателните и финансови отчети се отнасят за цялостното изпълнение на проекта, в т. ч. дейности, постигнати резултати, срокове, изразходвани средства. Финансовият отчет обхваща отпуснатото финансиране по Програмата и собствения принос на изпълнителя.

(4) Съдържанието на отчетните документи трябва да съответства на изискванията на Закона за счетоводството.

(5) Към съдържателния и финансовия отчет се прилагат доказателствени материали, снимков материал, презентации и др.

VI. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ И ИЗРАЗХОДВАНИТЕ СРЕДСТВА

Чл. 16. Одобрените кандидати отговарят за цялостната подготовка и изпълнение на дейностите, съгласно изискванията на настоящата Програма.

Чл. 17. (1) Бенефициентите изготвят доклад за изпълнението на проекта, придружен от копия на първичните счетоводни документи, заверени „Вярно с оригинала“ за реализираните по програмата разходи, в едномесечен срок от приключване на дейностите по проекта. Докладите, съдържащи съдържателен (Приложение № 9) и финансов (Приложение № 10) отчети, се представят в дирекция „Култура“.

(2) Индикаторите за отчитане са:

- Съответствие на съдържателния отчет с целите и дейности по програмата;
- Съответствие на финансовия отчет и изразходваните средства;

- Ефективност на проекта и постигнатите резултати;

Чл. 18. При отчитане на изпълнението на проектите се прилагат разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната календарна година, Закона за публичните финанси, Закона за счетоводството и всички действащи нормативни актове, свързани с ефективното управление на публични финанси и утвърдени от общинските системи за финансово управление и контрол.

Чл. 19. Контролът по изпълнение на дейностите и на изразходваните средства се осъществява от кмета на Столична община.

VII. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМА „АКТИВНИ ЧИТАЛИЩА“

Чл.20. (1) Програма „Активни читалища“ се ръководи от Координатор - директорът на дирекция „Култура“ към направление „Култура, образование, спорт и младежки дейности“
(2) Координаторът:

1. Организира и ръководи оперативната дейност на програмата в съответствие с приетите решения на Столичен общински съвет.
2. Подготвя и подпомага провеждането на заседанията на Комисиите за оценка на проектните предложения.
3. Организира процеса на кандидатстване, приемане, оценяване на проектните предложения, подписване на договори с одобрените кандидати, контролира изпълнението и отчитането на финансираните проектни предложения.
4. Организира популяризирането на програмата, представянето и съхраняването на резултатите от финансираните проекти.
5. Провежда консултации и обучения, във връзка с целите на програмата, ориентирани към потенциалните участници и експерт-оценители.
6. Упражнява контрол върху изпълнението на проектите и разходването на средствата.
7. Подготвя и представя пред Столичен общински съвет отчет за изпълнението на проектите и общ отчет за дейността и резултатите от Програмата за изминалата година, както и обобщен финансов отчет. Отчетът съдържа препоръки и предложения за подобрения в Програмата.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ, КРИТЕРИИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ, ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ НА ПРОГРАМАТА

	Очаквани резултати	Критерии за успех	Индикатори за измерване

1	По-добре оборудвани със съвременна техника и обновени културни пространства	Обновени културни пространства с ново оборудване.	Брой обновени пространства и инсталирана техника.
2	Споделени културни пространства, отговарящи на съвременните очаквания и потребностите на общността	Развитие на споделени културни пространства, които отговарят на нуждите на общността.	Брой организирани културни инициативи в споделени пространства; удовлетвореност на участниците (анкети).
3	Условия и възможности за изпълнение на културно-просветните задачи на народните читалища	Изпълнение на културно-просветните задачи на читалищата, като се осигуряват ресурси за културна, социална и образователна дейност.	<p>Брой и вид културно-просветни инициативи, свързани с образование, култура и социални дейности (курсове, школи, лекции, изложби и др.).</p> <p>Брой участници в културно-просветни дейности, разделени по възрастови групи и тип участие (граждани, деца, младежи).</p> <p>Брой събития и инициативи, свързани със съхраняването на българските обичаи и традиции.</p> <p>Оценка на удовлетвореността на участниците от културно-просветните дейности (чрез анкети или интервюта).</p>
4	Повече нови жанрово разнообразни събития и продукции в сферата на изкуствата	Увеличаване на броя на нови събития и жанрово разнообразие.	Брой нови събития, видове жанрове.

5	Обогатен културен живот и по-сплотени и активни квартални общности на територията на общината	Активно участие на гражданите в културни инициативи и проекти.	Брой включени граждани, процент участие на различни възрастови групи.
6	Повече възможности за включване и участие на граждани от всички възрасти в творчески дейности	Насърчаване на творческото участие на граждани от всички възрасти.	Брой граждани, включени в творчески дейности; възрастов диапазон на участниците.
7	Развитие на активна публика	Увеличаване на активната публика и привличане на нови посетители.	Брой зрители и участници на събития; процент на повтарящи се посетители.
8	По-добри възможности за развитие на творци и културни организации	Подобрени условия за развитие на творци и културни организации.	Брой участващи творци и културни организации; новосъздадени продукти и проекти.
9	Нови възможности за сътрудничество, обмяна на опит и повишаване на капацитета на творци и културни организации	Повишен капацитет на творци и културни организации чрез обучение и обмен на опит.	Брой проведени обучения, срещи и обмени; брой участници в програмите за обучение и обмен.
10	Повече културно-образователни инициативи в подкрепа на училището и детските градини	Провеждане на културно-образователни инициативи за училища и детски градини.	Брой проведени инициативи; брой училища/детски градини, включени в инициативите; брой включени ученици/деца в инициативите
11	Развитие на отношение към нематериалното културно наследство	Подкрепа на проекти за опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство.	Брой реализирани проекти за нематериално културно наследство; брой участници в тези проекти.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите Правила за работата на Програма „Читалища” са изработени на основание чл.36 (1) от Закона за закрила и развитие на културата и са утвърдени с Решение №..... , Протокол №.....от на Столичния общински съвет